

Niezbędnik maturzysty – *Dziady* cz. III A. Mickiewicza

Tomasz Zygmunt - polonistaonline.ovh

© Copyright by Tomasz Zygmunt, 2026

Uwaga! Całość oraz żadna część tego pliku nie może być w jakiegokolwiek formie publikowana oraz sprzedawana bez wcześniejszej pisemnej zgody autora, pod groźbą odpowiedzialności karnej.

1. Dramat Romantyczny – cechy, które musisz znać:

1. **Otwarta kompozycja:** sceny nie wynikają z siebie bezpośrednio, zakończenie jest niejednoznaczne (co się stało z Konradem?).
2. **Synkretyzm:** mieszanie rodzajów (elementy epickie w Ustępie) i nastrojów (groza vs ironia).
3. **Plan ziemski i nadziemski:** walka dobra ze złem o duszę bohatera (Anioły vs Diabły).

2. Mesjanizm vs Prometeizm:

UWAGA: Nie myl tych pojęć! To fundament punktacji za merytorykę:

- **Prometeizm (Konrad):** Bunt przeciw Bogu w imię miłości do narodu. Konrad chce cierpieć za miliony, ale jest dumny i gardzi ludźmi ("Ja i ojczyzna to jedno").
- **Mesjanizm (ks. Piotr):** Idea "Polska Chrystusem narodów". Cierpienie ma sens, bo prowadzi do zbawienia świata. Symbolika: Widzenie księdza Piotra (Polska na krzyżu, wskrzesiciel "44").

3. Najważniejsze sceny do wypracowania:

- **Wielka Improwizacja:** dowód pychy poetyckiej i ogromnej miłości do ojczyzny. Idealna do tematów o buncie i jednostce wybitnej.
- **Widzenie ks. Piotra:** kontrast dla pychy Konrada – pokora, która pozwala poznać plany Boże.
- **Salon Warszawski:** obraz polskiego społeczeństwa. Podział na "ławę" (patrioci) i "zewnątrzną skorupę" (zdrajcy, kosmopolici).

Złoty Cytat: "*Nasz naród jak lawa...*" – musisz go znać na pamięć!

4. Błąd kardynalny!

Mylenie Konrada z Gustawem (z cz. IV) w kontekście Dziadów cz. III jest dopuszczalne tylko jako wspomnienie przemiany (*Gustavus obiit, natus est Conradus*). Pamiętaj: w cz. III to już nie nieszczęśliwy kochanek, ale **więzień polityczny i bojownik**.